

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет романо-германської філології
Кафедра англійської філології

Асистентська практика

Робоча навчальна програма

УДК 811.111 (072)
ББК 81.132.1р30-2
Н 70

*Рекомендовано до друку методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 21.11.2012 р.)*

Рецензенти:

Лесик І.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології факультету романо-германської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Лісінська Т. Ю. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови факультету романо-германської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Н 70 **Асистентська практика:** робоча навч. прогр. / уклад. Т. П. Ніфака. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 13с.

Метою даної програми є вдосконалення професійно-комунікативної компетенції у студентів-магістрів. Робоча навчальна програма містить опис навчального курсу, пояснювальну записку, структуру залікового кредиту, тематичний план змістових модулів, тематичний план самостійної роботи, тематичний план індивідуальної роботи, оцінювання та джерела, рекомендовані для опрацювання. Програма розроблена в руслі Болонського процесу, спрямована на вивчення дисципліни за модульно-рейтинговою системою і призначена для студентів V курсу факультету романо-германської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

УДК 811.111 (072)
ББК 81.132.1р30-2

© Ніфака Т. П. (укладання), 2012
© Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, 2012

1. Опис навчального курсу

Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Галузь знань: 0203 – <i>Гуманітарні науки</i> Спеціальність: 8.02030302 <i>Мова та література</i> <i>(англійська)</i> Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	Кількість кредитів, відповідних ECTS: 7 Загальна кількість годин: 252 Тип курсу: <i>обов'язковий</i> Рік підготовки: 5 Семестр: 9 Самостійна робота: 126 Індивідуальна робота: 126 Змістових модулів: 3 Вид контролю: <i>залік (диференційований)</i>

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

2.1. Метою асистентської практики є вдосконалення професійно-комунікативної компетенції студентів-магістрів. Вона передбачає володіння іноземною мовою на рівні, який визначається конкретною педагогічною ситуацією та оволодіння вміннями педагогічного спілкування (керування інтелектуальною діяльністю студентів, організація мовленнєвої діяльності, її контроль тощо), що дозволяють студентам самостійно та ефективно здійснювати професійні функції викладача іноземної мови, а саме: комунікативно-навчаючу, конструктивно-плануючу, організаторську та виховну.

Комунікативно-навчальні лінгвометодичні вміння:

- 1) спонукати студентів до мотивованої мовленнєвої діяльності і керувати нею шляхом добору для них відповідних ролей і постановки певних комунікативних завдань у навчально-мовленнєвих ситуаціях;
- 2) виступати в ролі ініціативного партнера і залучати студентів до різних форм спілкування;
- 3) реалізовувати сучасні прийоми навчання для створення природних умов спілкування;
- 4) давати оцінку діяльності студентів;
- 5) коментувати неправильну відповідь, показувати студентам шляхи усунення недоліків;

Гностичні лінгвометодичні вміння:

- 1) здійснювати лінгвометодичний аналіз одиниць мови різного рівня;

- 2) порівнювати граматичні, лексичні та фонетичні одиниці іноземної мови та рідної мов і виявляти ознаки їх схожості та розбіжності для прогнозування можливих труднощів і шляхів їх подолання в процесі оволодіння цими одиницями в мовленні;
- 3) диференціювати та аналізувати мовний та мовленнєвий матеріал з точки зору сучасних лінгвістичних досліджень.

Конструктивно-плануючі вміння:

- 1) перетворювати власний іншомовний досвід і знання про мову в предметні форми мовлення: мовленнєві зразки мовлення з даним мовним матеріалом;
- 2) моделювати об'єктивну дійсність і створювати на цій основі навчально-мовленнєві ситуації для стимулювання студентів до комунікативної діяльності;
- 3) складати схеми монологічних та діалогічних висловлювань;
- 4) підбирати тексти, що мають лінгвістичну, інформативну та виховну значущість;
- 5) виділяти об'єкти контролю і пропонувати ефективні прийоми контролю.

Організаторські лінгвометодичні вміння:

- 1) пояснювати цілі, задачі та послідовність виконання навчальних дій;
- 2) здійснювати показ характеру взаємозв'язку між новими та раніше засвоєними одиницями мовлення;
- 3) організувати та провести всі види навчальної роботи в студентській групі;
- 4) раціонально використовувати допоміжні засоби навчання.

Виховні лінгвометодичні вміння:

- 1) підвищувати мотивацію студентів до оволодіння іноземною мовою;
- 2) виховувати патріотизм, працелюбність, відповідальність, естетичні смаки студентів; потребу до самонавчання та самовдосконалення в іноземній мові.

Особливість творчого підходу при організації та проведенні асистентської практики сприяє реалізації навчально-дослідницької роботи студентів-магістрів, які самостійно поглиблюють свої знання, поєднують теоретичну роботу з практичною, проводять експериментальне дослідження. Асистентська практика студентів-магістрів проводиться у IX семестрі п'ятого курсу, тривалістю один місяць.

2.2. Завдання: поглибити знання з методики викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі; адаптувати лінгвістичні знання до реальних умов навчання, а також самостійно здійснювати навчальний процес.

2.3. Студенти-магістри повинні знати:

- загальнолінгвістичну теоретичну базу в обсязі програми підготовки магістра;

- основи теоретичної фонетики англійської мови;
- основи теоретичної граматики англійської мови;
- основи теорії лексикології та стилістики англійської мови;
- основи теорії перекладу з української мови на англійську та з англійської на українську;
- основи порівняльної типології;
- глибокі знання теорії однієї з вищезгаданих дисциплін;
- основи теорії організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах різних типів;
- основи сучасної педагогічної науки в обсязі програми підготовки магістра;
- основи сучасної психологічної науки в обсязі програми підготовки магістра;
- основи сучасної методичної науки в обсязі програми підготовки магістра;
- теоретичні основи сучасних зарубіжних методів навчання іноземних мов;
- теоретичні основи сучасних вітчизняних методів навчання іноземних мов;
- специфіку методики викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах різних типів.

Студенти-магістри повинні **вміти**:

- коректно з позиції теорії методики викладання іноземних мов використовувати лінгвістичні знання в процесі навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах різних типів;
- аналізувати мовний та мовленнєвий матеріал підручників з іноземної мови для вищих навчальних закладів різних типів;
- здійснювати діагностику рівня сформованості індивідуально-психологічних особливостей студентів;
- організовувати навчально-виховний процес у різних типах вищих навчальних закладів;
- застосовувати методи, прийоми та засоби навчання іноземної мови, що є найефективнішими в роботі вищого навчального закладу конкретного типу;
- реалізовувати професійні функції викладача іноземної мови з урахуванням особливостей типу навчального закладу, студентів, вносити до планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату в навчанні;
- оцінювати знання студентів, вірно визнаючи певний рівень сформованості як мовної так і мовленнєвої іншомовної компетенції.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Тема	Кількість годин, відведених на:	
	Самостійну роботу	Індивідуальну роботу
Змістовий модуль 1. Пасивна практика.		
Тема 1. Участь у настановній конференції з асистентської практики.	10	
Тема 2. Вивчення навчальної документації.	10	
Тема 3. Знайомство зі студентами групи.	10	
Змістовий модуль 2. Активна практика.		
Тема 4. Підготовка до проведення занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.	10	64
Тема 5. Проведення занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.		32
Тема 6. Аналіз занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.	30	
Тема 7. Відвідування засідань методоб'єднання викладачів кафедри.	15	
Тема 8. Проведення досліджень з методики, психології, педагогіки, лінгвістики.	15	10
Змістовий модуль 3. Підведення підсумків практики.		

Тема 9. Підготовка звітної документації.	26	20
Тема 10. Участь у заключній конференції з асистентської практики.		
Всього годин	126	126

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Відповідно до навчального плану асистентська практика складається з одного залікового кредиту, необхідного для засвоєння трьох змістових модулів.

Кожен змістовий модуль складає підсумкову оцінку залікового кредиту і включає самостійну та індивідуальну роботу студента.

4.1. Змістовий модуль 1. Пасивна практика (30 год.)

Тема 1. *Участь у настановчій конференції з асистентської практики.*

Ознайомлення студентів-магістрів з положенням про проведення асистентської практики. Обов'язки студентів. Визначення звітної документації. Розподіл студентів за базами практик. Призначення викладачів-методистів. Вибір старост груп.

Тема 2. *Вивчення навчальної документації.*

Організація навчально-виховного процесу в університеті. Робочі навчальні програми з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”. Журнали груп, порядок їх ведення, оформлення записів студента. Аналіз базових та альтернативних підручників.

Тема 3. *Знайомство зі студентами групи.*

Відвідування та обговорення пар з англійської мови та інших дисциплін у прикріпленій групі. Спостереження за студентами. Визначення рівня навченості студентів групи та їх психологічних особливостей. Складання індивідуальних календарних планів роботи на весь період асистентської практики.

4.2. Змістовий модуль 2. Активна практика (70 год.)

Тема 4. *Підготовка до проведення занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.*

Визначення типу заняття, лінгвістичної, методичної, структурної домінанти, практичної, освітньої, виховної та розвиваючої мети. Добір необхідних методів, прийомів, засобів адекватних цілей. Розробка комплексів вправ та навчально-мовленнєвих ситуацій. Виготовлення наочності. Врахування психологічних особливостей студентів. Написання плану-конспекту заняття відповідно до вимог.

Тема 5. *Проведення занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.*

Кількість занять – 32 години (16 пар). Підготовленість до заняття (наявність плану-конспекту, продуманість плану-конспекту). Поточний аналіз заняття.

Тема 6. *Аналіз занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.*

Загальна характеристика заняття. Суб'єкти навчальної діяльності (викладач, студенти, їх психологічні характеристики); діяльність кожного суб'єкта (мовленнєві дії викладача – мовленнєві дії студентів). Співпраця викладача зі студентами на занятті (стиль спілкування, способи навчальної взаємодії, методи, прийоми, режими навчання). Ретроспективний аналіз заняття.

Тема 7. *Відвідування засідань методоб'єднання викладачів кафедри.*

Активна участь. Підготовка доповідей та їх презентація.

Тема 8. *Проведення досліджень з методики, психології, педагогіки, лінгвістики.*

Типи, форми роботи. Етапи виконання. Терміни виконання.

4.3. Змістовий модуль 3. Підведення підсумків практики (26 год.)

Тема 9. *Підготовка звітної документації.*

Заповнення щоденника асистентської практики. Конспекти практичних занять, затверджених викладачем-консультантом або методистом. Звіт студента-практиканта.

Тема 10. *Участь у заключній конференції з асистентської практики.*

Презентація звіту студентів-практикантів. Участь в обговоренні звітів.

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (126 год.)

Самостійна робота студентів-магістрів є проявом творчості, свідомого розширення та поглиблення знань, вдосконалення професійної комунікативної компетенції.

Під час проходження асистентської практики студент-практикант зобов'язаний виконати такі завдання:

1) детальне ознайомлення зі звітною документацією;

- 2) вивчення робочої навчальної програми з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”, журналів груп, порядку їх ведення та оформлення;
- 3) проведення ретельного аналізу підручників (базових та альтернативних), визначення мовного та мовленнєвого матеріалу в них, достатнього для реалізації практичної мети навчання;
- 4) добір методів, прийомів, засобів та режимів навчання, адекватних цілей навчання;
- 5) здійснення поглибленого аналізу наукових джерел (методика, лінгвістика, психологія) для самовдосконалення та ефективної організації навчального процесу з англійської мови у вищому навчальному закладі;
- 6) проведення практичних занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”;
- 7) відвідування та аналіз практичних занять студентів-практикантів;
- 8) участь у засіданнях методоб'єднань викладачів кафедри англійської філології;
- 9) проведення досліджень із методики, лінгвістики, психології, педагогіки;
- 10) підготовка до участі у заключній конференції з асистентської практики.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ (126 год.)

Метою індивідуальної роботи є вдосконалення професійної компетенції студентів-магістрів шляхом практичного втілення теоретичних положень методики викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах.

Головним завданням кожного студента-практиканта є: підготовка та написання плану-конспекту занять з курсу „Основна іноземна мова (англійська)” та „Друга іноземна мова (англійська)”.

Реалізація цього завдання передбачає:

- 1) складання тестів для визначення психологічних особливостей студентів, рівня сформованості мовної та мовленнєвої компетенції, організації тренування та практики в спілкуванні студентів;
- 2) створення комплексу вправ для:
 - формування та вдосконалення граматичної компетенції студентів
 - формування та вдосконалення лексичної компетенції студентів
 - вдосконалення мовленнєвої компетенції студентів з читання, аудіювання, діалогічного та монологічного мовлення, письма;
- 3) створення навчально-мовленнєвих ситуацій максимально наближених до реальності для практикування студентів у іншомовному спілкуванні;

- 4) розробку структурно-логічних та логіко-синтаксичних схем для вдосконалення мовленнєвої компетенції студентів у діалогічному та монологічному мовленні;
- 5) виготовлення таблиць, роздавальних карток, денотативних карт для тренування студентів у іншомовному спілкуванні;
- 6) розробку комп'ютерних програм для ефективної реалізації навчального процесу з англійської мови;
- 7) виготовлення різноманітної наочності, здатної підвищити мотивацію студентів та результативність вдосконалення їх комунікативної компетенції;
- 8) проведення поточного та ретроспективного аналізу заняття;
- 9) заповнення щоденника асистентської практики та підготовка звіту.

Вимоги до звіту

Під час проведення асистентської практики студенти-магістри ведуть щоденник, в якому зазначається зміст практики та виконані студентом завдання. Щоденник додається до звіту. Максимальна кількість балів, яку отримає студент становить 100 балів. На залік студент має представити звітний пакет документів: щоденник практики, конспекти залікових занять, розробку матеріалів змістового модулю, аналіз відвіданих занять студентів-магістрів, результати наукових досліджень.

ОЦІНЮВАННЯ

7.1. Розподіл балів за модулями

Поточний контроль			Підсумковий контроль	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	60	100
10	20	10	60	100

7.2. Критерії оцінювання

Поточний контроль асистентської практики становить 40 балів:

- 1) ведення щоденника – 5 балів.
- 2) підготовка до проведення занять – 10 балів.
- 3) розробка наочності – 5 балів.
- 4) проведення занять – 20 балів.

Підсумковий контроль асистентської практики становить 60 балів:

- 1) оформлення плану-конспекту заняття – 20 балів.
- 2) розробка змістового модуля – 20 балів.
- 3) аналіз відвіданих занять – 10 балів.
- 4) результати наукових досліджень – 10 балів.

Студент-магістр отримує оцінку „відмінно” (А) за умови, що він повністю виконав програму асистентської практики і набрав у сумі не менше 90 балів. Студент-практикант виявив високий рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент-магістр проводить практичні заняття, використовуючи інноваційні технології, сучасні вітчизняні та зарубіжні методи та прийоми навчання. Студент творчо використовує знання для ефективної реалізації навчального процесу з англійської мови. Звітний пакет документів подається у встановлений термін і включає всі компоненти. Плани-конспекти занять відповідають сучасним вимогам і не містять помилок. У щоденнику студента-практиканта зафіксований зміст роботи, є позитивна характеристика керівника та рекомендована оцінка „відмінно”.

Студент-магістр отримує оцінку „дуже добре” (В) за умови, що він повністю виконав програму асистентської практики і в сумі набрав не менше 82 балів. Студент-практикант виявив вище достатнього рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент вміло проводить практичні заняття, використовуючи сучасні вітчизняні та зарубіжні методи та прийоми навчання. Студент-практикант вірно використовує знання для ефективної реалізації навчального процесу з англійської мови. Звітний пакет документів подається у встановлений термін і включає всі компоненти. Плани-конспекти занять відповідають сучасним вимогам і не містять помилок. У щоденнику студента-практиканта зафіксований зміст роботи, є позитивна характеристика керівника та рекомендована оцінка „дуже добре”.

Студент-магістр отримує оцінку „добре” (С) за умови, що він недостатньо повністю виконав програму асистентської практики і в сумі набрав не менше 75 балів. Студент-практикант виявив достатній рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент добре проводить практичні заняття, використовуючи сучасні вітчизняні та зарубіжні методи та прийоми навчання. Студент-практикант вірно використовує знання для ефективної реалізації навчального процесу з англійської мови. Звітний пакет документів подається у встановлений термін і включає всі компоненти. Плани-конспекти занять відповідають сучасним вимогам, але містять незначні помилки. У щоденнику студента-практиканта зафіксований зміст роботи, є позитивна характеристика керівника та рекомендована оцінка „добре”.

Студент-магістр отримує оцінку „задовільно” (D) за умови, що він виконав програму асистентської практики в неповному обсязі, і в сумі

набрав не менше 67 балів. Студент-практикант виявив не зовсім достатній рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент проводить практичні заняття, використовуючи деякі методи та прийоми навчання. Студент допускає певні помилки в процесі реалізації навчального процесу з англійської мови. Звітний пакет документів подається у встановлений термін, але недооформлений або оформлений з помилками. Плани-конспекти занять неповністю відповідають сучасним вимогам і містять помилки. У щоденнику студента-практиканта неповністю зафіксований зміст роботи, є характеристика керівника та рекомендована оцінка „задовільно”.

Студент-магістр отримує оцінку „достатньо” (E), за умови, що він виконав програму асистентської практики частково і в сумі набрав не менше 60 балів. Студент-практикант виявив не зовсім достатній рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент проводить практичні заняття, допускаючи помилки. Звітний пакет документів подається із запізненням і не включає всі компоненти. План-конспект занять не зовсім відповідає сучасним вимогам і містить помилки. У щоденнику студента-практиканта частково зафіксований зміст роботи, є характеристика керівника та рекомендована оцінка „достатньо”.

Студент-магістр отримує оцінку „незадовільно” (FX), за умови, що він не виконав програму асистентської практики і в сумі набрав 59 балів. Студент-практикант виявив недостатній рівень сформованості професійно-комунікативної компетенції. Студент не володіє знаннями щодо організації та проведення практичних занять, допускає суттєві помилки. Звітний пакет документів не містить усіх компонентів. Щоденник та план-конспект занять недооформлені, відсутня характеристика та рекомендована оцінка.

Підведення підсумків практики

Комісія, до складу якої входять: завідувач кафедри, керівник практики, провідні викладачі, приймає залік через сім днів після закінчення практики. У разі отримання негативної оцінки студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту. В разі отримання негативної оцінки під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з магістратури.

8. ДЖЕРЕЛА, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Основна література

1. Аракин В.Д. Практический курс английского языка (3 курс) – М.: Владос, 1998. – 336 с.
2. Аракин В.Д. Практический курс английского языка (4 курс) – М.: Владос, 1999. – 432 с.

3. Янсон В.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга IV: навч. посібник (англійською мовою). – К.: ТОВ «ВП Логос-М», 2004. – 368 с.
4. Янсон В.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга III: навч. посібник (англійською мовою). – К.: ТОВ «ВП Логос-М», 2004. – 368 с.
5. Янсон В.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II: навч. посібник (англійською мовою). – К.: ТОВ «ВП Логос-М», 2004. – 368 с.
6. Янсон В.В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга I: навч. посібник (англійською мовою). – К.: ТОВ «ВП Логос-М», 2004. – 368 с.
7. Evans V., Edwards L. Upstream Advanced C1 Student's book. – Express Publishing, 2007. – 256 p.
8. Evans V., Edwards L. Upstream Advanced C1 Workbook Student's book. – Express Publishing, 2007. – 136 p.
9. Redman S. English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and Intermediate. – Cambridge University Press, 1997. – 270 p.
10. Англо-український словник / під заг. кер. Є.І. Гороть. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 1700 с.

Додаткова література

1. Developing Communicative Competence in a Second Language / edited by Robin C. Scarcell. – Heinle Publishers, 1990. – 350 p.
2. Simulation, Gaming and Language Learning / edited by David Crookall and Rebecca L. – Oxford, 1998. – 346 p.
3. Skipper M. Advanced Grammar and Vocabulary. Student's Book. – Express Publishing, 2002. – 237 p.
4. Teacher development. Making the Right Moves / edited by Thomas Kral. – Washington, DC, 1994. – 278 p.
5. Vince M. Advanced Language Practice. – Heinemann, 1994. – 295 p.

Зміст

1. Опис навчального курсу	3
2. Пояснювальна записка	3
3. Структура залікового кредиту	6
4. Тематичний план змістових модулів	7
5. Тематичний план самостійної роботи	8
6. Тематичний план індивідуальної роботи	9
7. Оцінювання	10
8. Джерела, рекомендовані для опрацювання	12